

Lieta C-363/24

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2024. gada 17. maijs

Iesniedzējtiesa:

Högsta domstolen (Zviedrija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2024. gada 8. maijs

Prasītāja:

Finansinspektionen

Atbildētāja:

Carnegie Investment Bank AB (publ)

[..]

PUSES

Prasītāja

Finansinspektionen (Finanšu uzraudzības iestāde)

[..] Stokholma

[..]

Atbildētāja

Carnegie Investment Bank AB (publ) [..]

[..] Stokholma

[..]

PRIEKŠMETS

Naudas soda uzlikšana saskaņā ar *Lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning* (2016. gada Likums Nr. 1306 par tiesību normām, kas papildina ES Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulu)

[..]

Högsta domstolen (Zviedrijas Augstākā tiesa) [..] nolemj:

LĒMUMS

Augstākā tiesa nolemj vērsties Eiropas Savienības Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši šī protokola A pielikumam.

[..]

LŪGUMS SNIEGT PREJUDICIĀLU NOLĒMUMU

Faktu priekšvēsture

- 1 Faktu norises laikā sabiedrība *Varvtre AB* piederēja *BAK*, kurš tolaik bija arī biržā kotētās spēļu izstrādes sabiedrības *Starbreeze AB* ģenerāldirektors un galvenais akcionārs. *Varvtre* bija piešķirts t. s. “depozīta aizdevums” sabiedrībā *Carnegie Investment Bank AB*. Depozīta aizdevums nozīmē, ka klients saņem kredītu no bankas apmaiņā pret bankas depozīta akciju ieķīlāšanu kā nodrošinājumu.
- 2 Saskaņā ar *Varvtre* depozīta aizdevuma līgumu sabiedrībai bija piešķirts kredīts 35 miljonu Zviedrijas kronu (SEK) apmērā apmaiņā pret *Starbreeze* akciju ieķīlāšanu līdz noteiktai vērtībai. Līgumā bija noteikts, ka *Starbreeze* akcijas var izmantot kā nodrošinājumu tikai līdz noteiktam līmenim un ka *Carnegie* ir tiesības pieprasīt kredīta tūlītēju atmaksu, ja kredīta nodrošinājums vairs nav pietiekams. Šādos gadījumos *Carnegie* bija arī tiesības izmantot ķīlas depozītu atbilstoši saviem ieskatiem.
- 3 *Starbreeze* akciju cenas pazemināšanās dēļ *Varvtre* piešķirtais kredīts sabiedrībā *Carnegie* kļuva pārmērīgi liels. Pārmērīgo parādsaistību apmērs 2018. gada 14. novembrī bija aptuveni 5 miljoni SEK. Nākamajā dienā tika uzsākta *Starbreeze* akciju pārdošana.
- 4 *Starbreeze* komunikācijas nodaļas vadītājs, kurš palīdzēja *BAK* un *Varvtre* jautājumā par *Carnegie*, 15. novembrī, plkst. 13:32 nosūtīja *Carnegie* e-pasta vēstuli, kurā paziņoja, ka *BAK* ir reģistrēts *Starbreeze* Pārredzamības reģistrā un, sākot no plkst. 13:33, viņš nevar veikt tirdzniecību. Plkst. 13:35 *Starbreeze* tika atvērts iekšējās informācijas turētāju saraksts, un plkst. 13:37 *BAK* tika reģistrēts šajā sarakstā. *Carnegie* apgalvo, ka vēstulē sniegtā informācija nebija pareiza, jo

e-pasta vēstules nosūtīšanas brīdī *BAK* vēl nebija iekļauts iekšējās informācijas turētāju sarakstā.

- 5 Saskaņā ar komunikācijas nodaļas vadītāja teikto iemesls, kāpēc *BAK* tika iekļauts iekšējās informācijas turētāju sarakstā, bija tas, ka viņš bija informēts par *Starbreeze* finanšu direktora (*CFO*) atkāpšanos no amata. Tomēr *Carnegie* adresētajā e-pasta vēstulē nebija sniegta nekāda informācija par iemesliem *BAK* iekļaušanai iekšējās informācijas turētāju sarakstā. *Carnegie* apgalvo, ka pieņēmums, ka informācija par atkāpšanos no amata ir iekšēja informācija, nebija pareizs. Saskaņā ar *Carnegie* teikto nebija nekādas citas informācijas, kas tieši vai netieši attiektos uz *Starbreeze* un būtu uzskatāma par iekšējo informāciju.
- 6 Pēc tam, kad *Carnegie* 15. novembrī saņēma e-pasta vēstuli, tika apturēta tajā pašā rītā uzsāktā *Starbreeze* akciju tirdzniecība. *Carnegie* pēcpusdienā atsāka tirdzniecību. Pēc e-pasta vēstules saņemšanas un līdz 19. novembrim (ieskaitot) kopumā tika pārdotas akcijas nedaudz vairāk kā 16 miljonu SEK vērtībā. *Varvtre* gadījumā akciju pārdošanas rezultātā tika samazināti zaudējumi par aptuveni 4,9 miljoniem SEK.
- 7 *Starbreeze* 23. novembrī publicēja paziņojumu preseī, kurā tostarp bija norādīts, ka sabiedrības ieņēmumi no pārdošanas ir mazāki par prognozētajiem un ka sabiedrības finanšu direktors ir pārtraucis amata pienākumu pildīšanu.

Tingsrätten (rajona tiesa) un Hovrätten (Apelācijas tiesa) veiktā izmeklēšana

- 8 *Finansinspektionen* cēla prasību pret *Carnegie* un lūdza piespriest bankai naudas sodu 35 miljonu SEK apmērā par Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulas 8. un 14. pantā paredzētā iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas aizlieguma pārkāpumu¹. Sava lūguma pamatojumā *Finansinspektionen* norādīja, ka *Carnegie*, pamatojoties uz *Starbreeze* komunikācijas nodaļas vadītāja e-pasta vēstulē ietvertu informāciju, bija piekļuve iekšējai informācijai *Starbreeze* akciju pārdošanas laikā.
- 9 Rajona tiesa atzina, ka e-pasta vēstulē ietvertā informācija ir iekšēja informācija, un apmierināja prasību. Rajona tiesa uzskatīja, ka e-pasta vēstulē ietvertu informāciju var interpretēt tikai tādējādi, ka bija pieejama finanšu informācija par *Starbreeze*, kas bija nelabvēlīga attiecīgajai sabiedrībai. Rajona tiesa arī nosprieda, ka, pamatojoties uz šo informāciju, bija iespējams izdarīt secinājumus par iespējamo ietekmi uz *Starbreeze* akciju cenu neatkarīgi no tā, pamatojoties uz kādu tieši informāciju, tika izveidots iekšējās informācijas turētāju saraksts.
- 10 Apelācijas tiesa grozīja rajona tiesas spriedumu un noraidīja *Finansinspektionen* celto prasību, jo apelācijas tiesa neuzskatīja, ka e-pasta vēstulē ietvertā

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 596/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regula) un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/6/EK un Komisijas Direktīvas 2003/124/EK, 2003/125/EK un 2004/72/EK.

informācija būtu iekšēja informācija. Apelācijas tiesas ieskatā e-pasta vēstulē ietvertā informācija nebija tāda, kas ļautu adresātam izprast, kāpēc *BAK* tika uzskatīts par iekšējās informācijas turētāju un viņam tika liegts veikt tirdzniecību. Tādējādi adresātam nebija pamata pieņemt, ka šī informācija pati par sevi varētu ietekmēt akciju cenas attīstību. Apelācijas tiesa uzskatīja, ka e-pasta vēstules saturu drīzāk var uzskatīt par neskaidru vai vispārīgu, un tas nav specifisks.

Izskatīšana Augstākajā tiesā

- 11 Augstākā tiesa ir atļāvusi pārsūdzēt lēmumu jautājumā par to, vai e-pasta vēstulē ietvertā informācija ir iekšēja informācija. Galvenais jautājums šajā lietā ir par to, vai informācija bija pietiekami specifiska, lai to uzskatītu par iekšēju informāciju Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulas 7. panta 2. punkta izpratnē.

Atbilstošais tiesiskais regulējums

- 12 Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulas 14. pants aizliedz iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu. Šīs regulas nolūkiem iekšējās informācijas izmantošana tirdzniecībā notiek, ja personas rīcībā ir iekšējā informācija un tā šo informāciju izmanto, savā vārdā vai trešās personas vārdā tieši vai netieši iegādājoties vai atsavinot finanšu instrumentus, uz kuriem attiecas šī informācija (8. panta 1. punkts).
- 13 Saskaņā ar 7. panta 1. punkta a) apakšpunktu iekšēja informācija ir precīza rakstura informācija, kas nav nodota atklātībai un kas tieši vai netieši attiecas uz vienu vai vairākiem emitentiem vai vienu vai vairākiem finanšu instrumentiem, un kas, ja to nodotu atklātībai, varētu ievērojami ietekmēt attiecīgo finanšu instrumentu cenas vai saistīto atvasināto finanšu instrumentu cenas. Saskaņā ar 7. panta 2. punktu informācijai ir precīzs raksturs, ja tā norāda uz pastāvošu apstākļu kopumu vai tādu apstākļu kopumu, par kuriem ir pamats uzskatīt, ka tie iestāsies, vai arī bijušu notikumu vai notikumu, par ko ir pamats uzskatīt, ka tie notiks, un ja tā ir pietiekami specifiska, lai ļautu izdarīt secinājumu par šā apstākļu kopuma vai notikuma iespējamo ietekmi uz finanšu instrumentu vai ar tiem saistīto atvasināto finanšu instrumentu, saistīto tūlītēju preču darījuma līgumu vai izsolīto produktu, kas pamatojas uz emisijas kvotām, cenām.
- 14 Iekšējās informācijas definīcija ir būtiska ne tikai iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas aizlieguma kontekstā, bet arī saistībā ar 17. panta par iekšējās informācijas publisku izpaušanu un 18. panta par iekšējās informācijas turētāju sarakstu izveidi piemērošanu. Saskaņā ar 17. pantu emitentam ir pienākums pēc iespējas drīz informēt sabiedrību par iekšējo informāciju, kas tieši attiecas uz minēto emitentu. Direktīvas 18. pantā noteikts, ka emitentam ir jāsigatavo visu to personu saraksts, kurām ir piekļuve iekšējai informācijai, un noteiktos gadījumos šis saraksts nekavējoties jāatjaunina. Iekšējās informācijas

turētāju sarakstā ir jānorāda iemesls, kura dēļ attiecīgā persona ir iekļauta sarakstā. Sarakstam jābūt konfidenciālam ².

- 15 Saskaņā ar 2016. gada Likuma Nr. 1306, ar ko papildina Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulu, 5. nodaļas 1. pantu *Finansinspektionen* ir pienākums vērsties pret jebkuru personu, kas ir pārkāpusi iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas aizliegumu. Šādu vēršanos var īstenot, uzliekot naudas sodu. Ar šo likumu tiek papildināta Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regula. Likumā ietvertajiem terminiem un formulējumam ir tāda pati nozīme kā regulā ietvertajiem terminiem un formulējumam (skat. 1. nodaļas 1. panta otro daļu).

Tiesas judikatūra

- 16 Eiropas Savienības Tiesa vairākos spriedumos ir interpretējusi Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulas un attiecīgo iepriekšējo tiesību aktu normu par iekšējo informāciju nozīmi.
- 17 Saskaņā ar Tiesas spriedumu, 2015. gada 11. marts, *Lafonta* (C-628/13, EU:C:2015:162, 31. punkts) jēdzienā “iekšējā informācija” neietilpst vienīgi neskaidra vai vispārīga informācija, kas neļauj izdarīt nekādus secinājumus par tās iespējamo ietekmi uz attiecīgo finanšu instrumentu cenu.
- 18 Tiesas spriedums, 2022. gada 15. marts, *Autorité des marchés financiers*, C-302/20, EU:C:2022:190 bija saistīts ar informāciju par gaidāmo raksta publicēšanu presē. Spriedumā norādīts, ka tirgus baumas var būt specifiska informācija. Tajā pašā laikā Tiesa atzina, ka informācijas par gaidāmo raksta publicēšanu presē precīzais raksturs ir cieši saistīts ar rakstā ietvertās informācijas precīzo raksturu. Tiesa uzskatīja, ka, tā kā vispār nav precizēta publicējamā informācija, informācija par šo publikāciju neļauj izdarīt secinājumus par tās iespējamo ietekmi uz attiecīgo finanšu instrumentu cenām. Informācijas precīzo raksturu hipotētiski nevar izslēgt tikai tādēļ vien, ka tā ietilpst kādas konkrētas informācijas kategorijā; ir jāveic katra atsevišķa gadījuma vērtējums.

Prejudiciāla nolēmuma nepieciešamība

- 19 Tādējādi, lai informāciju varētu uzskatīt par iekšēju informāciju Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulas izpratnē, šai informācijai ir jābūt specifiskai. Šajā lietā rodas jautājums, vai tas nozīmē, ka nepietiek ar to, ka tiek sniegta informācija par to, ka persona ir iekļauta iekšējās informācijas turētāju sarakstā un tiek uzskatīta par tādu, kurai liegts veikt tirdzniecību, bet gan informācijas saņēmējam ir arī jāspēj izprast pamatā esošos apstākļus, kuru dēļ attiecīgā persona ir iekļauta iekšējās informācijas turētāju sarakstā.

² Skat. Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2022/1210 (2022. gada 13. jūlijs), ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 596/2014 piemērošanai attiecībā uz iekšējās informācijas turētāju sarakstu formātu un to atjaunināšanu, 1. panta 4. punktu.

- 20 Ja šīs tiesību normas ir jāinterpretē tādējādi, ka iekšējā informācija tādā situācijā, kāda ir šajā lietā, galvenokārt veidojas no pamatā esošajiem apstākļiem, rodas jautājumi par to, cik detalizēti un ar kādu pārlicību informācijas adresāts varēja izdarīt secinājumus par šiem apstākļiem (skat. attiecīgo Zviedrijas lietu NJA 2008, 292. lpp.). Vai pietiek ar to, ka ir iespējams izprast, ka apstākļi ir nelabvēlīgi vai labvēlīgi attiecīgajai sabiedrībai, vai arī adresātam ir jāspēj izdarīt secinājumus par to, kādi konkrētāk ir apstākļi? Saistīts jautājums ir, vai šajā kontekstā ir nozīme tam, vai emitenta pieņēmums, ka attiecīgie apstākļi ir uzskatāmi par iekšēju informāciju, ir bijis pareizs (sk. 5. punktu).
- 21 Apstākļi, kas nošķir šo situāciju no situācijām, kuras iepriekš ir aplūkojusi Tiesa, ir tāds, ka šajā lietā izvērtējamā informācija ir saistīta ar iekšējās informācijas turētāju sarakstiem, kurus īpaši reglamentē Savienības tiesības³. Iekšējās informācijas turētāju sarakstu funkcija un īpašais stāvoklis attiecīgajā sistēmā varētu pamatot atšķirīgu attieksmi pret informāciju, kas attiecas uz šādu sarakstu, salīdzinājumā ar citu informāciju. It īpaši šī iemesla dēļ nav skaidrs, vai Tiesas iepriekšējos atzinumus, piemēram, spriedumā *Autorité des marchés financiers*, var tieši attiecināt uz pašreizējo situāciju, kas ir saistīta ar informāciju par personas iekļaušanu iekšējās informācijas turētāju sarakstā.
- 22 Saikne ar tiesību normām, kas reglamentē iekšējās informācijas turētāju sarakstus, piemēram, tiesību normām par iekšējās informācijas publisku izpaušanu, rada arī īpašus jautājumus par sekām, kādas rodas, ja tāda informācija kā šajā lietā aplūkotā tiek — vai netiek — uzskatīta par iekšēju informāciju. Iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums var būt noteikts, lai atbalstītu īpašu pieeju vērtējumā par to, kāda informācija ir uzskatāma par iekšēju informāciju, savukārt iekšējās informācijas turētāju sarakstu izveidi un publisku izpaušanu reglamentējošās tiesību normas, kas ir saistītas ar to pašu definīciju, var būt noteiktas ar atšķirīgu mērķi⁴.
- 23 Šajā lietā rodas jautājumi par Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulas interpretāciju, kas nav skaidri vai precīzi atbildēti. Tādējādi ir pamats vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

- 24 Augstākā tiesa lūdz Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu par šādiem jautājumiem:

³ Papildus Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulas 18. pantam skat. arī Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2016/347 (2016. gada 10. marts), ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus attiecībā uz precīzu formātu iekšējās informācijas turētāju sarakstu sastādīšanai un to atjaunināšanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 596/2014. Pašlaik skat. Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2022/1210 (2022. gada 13. jūlijs), ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 596/2014 piemērošanai attiecībā uz iekšējās informācijas turētāju sarakstu formātu un to atjaunināšanu.

⁴ Skat. arī Priekšlikuma Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par ārvalstu subsīdijām, kas izkropļo iekšējo tirgu, COM (2011) 651 final, 14. apsvērumu.

1. Vai paziņojumu par to, ka konkrēta persona ir iekļauta iekšējās informācijas turētāju sarakstā un tai ir liegts veikt tirdzniecību ar emitenta akcijām, var uzskatīt par pietiekami specifisku, lai to varētu atzīt par iekšēju informāciju saskaņā ar Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulas 7. panta 2. punktu, pat, ja iemesli personas iekļaušanai sarakstā nav skaidri?
2. Ja tas tā ir, tad ar kādiem nosacījumiem?
3. Vai vērtējumā par to, vai pirmajā jautājumā minētā informācija ir iekšēja informācija, ir nozīme tam, vai emitenta pieņēmums, ka apstākļi, kuru rezultātā persona tika iekļauta iekšējās informācijas turētāju sarakstā, ir iekšējā informācija, ir bijis pareizs?
4. Vai vērtējumā par to, vai pirmajā jautājumā minētā informācija ir iekšēja informācija, ir nozīme tam, vai paziņojumā sniegtā informācija ir bijusi pareiza?

DARBA VERSIJA